

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ХЕДЖУВАННЯ Ф'ЮЧЕРСАМИ І ОПЦІОНАМИ»

Ступінь вищої освіти - Магістр
Спеціальність 076 Підприємництво та торгівля
Освітня програма «Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність
Рік навчання 1, семестр 2
Форма навчання денна/заочна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська
к.е.н., доц. Яворська В.О.

__vali2009@ukr.net
__+380501061359
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3062>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення курсу – дати майбутньому спеціалісту теоретичні основи та практичні навички з управління цінними ризиками на основі використання біржових ф'ючерсів та опціонів.

Завдання курсу: формування у студентів знань з розробки стратегій хеджування цінних ризиків з боку покупця та продавця за допомогою біржових деривативних контрактів провідних бірж світу.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.

СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

СК 4. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.

СК 6. Здатність вирішувати задачі у нестійкому економічному середовищі щодо впливу інтеграційних процесів на реалізацію аграрної політики, розвитку організованого товарного ринку та підприємницької, торговельної і біржової діяльності в агробізнесі.

програмі результати навчання (ПРН):

ПРН2. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення.

ПРН7. Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

ПРН9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

ПРН10. Вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних та/або біржових структур за умов невизначеності та ризиків.

ПРН12. Вміти визначати тенденції розвитку організованого товарного ринку, підприємницької, торговельної та біржової діяльності в агробізнесі, пов'язані із впливом інтеграційних процесів на реалізацію аграрної політики.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години лекцій/ практичні, семінарські	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
2 семестр				
Модуль 1				
Тема1. Ризики – об'єкт хеджування.	1/2	Знати: економічну сутність ризиків Вміти: використовувати отримані знання для хеджування ризиків	Підготовка аналітичних звітів, написання есе, тестів, виконання самостійної роботи в elearn	5
Тема2. Теорія хеджування ризиків	2/4	Знати: теорії ризиків Вміти: використовувати вивчені знання на практиці	Підготовка аналітичних звітів, написання есе, тестів, виконання самостійної роботи в elearn	5
Тема3. Види деривативних контрактів у хеджуванні ризиків	2/4	Знати: види деривативів Вміти: використовувати отримані знання для проведення хеджування	Підготовка аналітичних звітів, написання звітів, тестів, виконання самостійної роботи в elearn	10
Тема4. Ф'ючерси	2/4	Знати: види ф'ючерсів Вміти: використовувати отримані знання для укладання біржових угод	Підготовка аналітичних звітів, написання звітів, тестів, виконання самостійної роботи в elearn	10
Тема5. Опціони	2/4	Знати: види опціонів Вміти: використовувати отримані знання для укладання біржових угод	Підготовка аналітичних звітів, виконання самостійної роботи в elearn	10
Модуль 2				
Тема6. Основи хеджування на аграрному ринку	2/4	Знати: с.г. хеджування Вміти: використовувати отримані знання для с.г. хеджування	Підготовка аналітичних звітів, виконання самостійної роботи в elearn	10
Тема7. Основи хеджової стратегії при виробництві, зберіганні та реалізації с.г. продукції	2/4	Знати: с.г. хеджування Вміти: використовувати отримані знання для с.г. хеджування	Підготовка звітів, розробка торгових стратегій, написання есе, тестів, виконання самостійної роботи в elearn	10
Тема8. Хеджування опціонами на с.г. ф'ючерси	2/4	Знати: с.г. хеджування опціонами Вміти: використовувати отримані знання для с.г. хеджування опціонами	Підготовка звітів, розробка торгових стратегій, написання есе, тестів, виконання самостійної роботи в elearn	10

Всього за 2 семестр			70
Екзамен			30
Всього за курс			100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати, есе повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання екзамену
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ:

1. Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» № 738-IX від 19.06.2020 із змінами № 1587-IX від 30.06.2021 № 2180-IX від 01.04.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.

2. Ільчук М.М., Яворська В.О., Радько В.І. Організаційні засади здійснення біржових операцій на біржовому ринку. Інфраструктура ринку. 2021. №52. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2021/52_2021/6.pdf/

3. Кириченко А. В. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Хеджування ф'ючерсами і опціонами». Київ. 2020.

4. Солодкий М. О., Яворська В. О. Хеджування ф'ючерсами і опціонами: навч. посіб. Київ : ЦП Компринт, 2018. 398 с.

5. Солодкий М.О., Яворська В.О. Механізм хеджування на біржовому товарному ринку. Приазовський економічний вісник. 2019. Вип. 3(14). URL: <http://rev.kpu.zp.ua/archives>.

6. Солодкий М.О., Яворська В.О. Біржовий ринок в умовах глобалізації: стан та перспективи розвитку. Інфраструктура ринку. 2019. Вип. 31. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/archive>.

7. Сохацька О.М., Панасюк В.М., Роговська-Іщук І.В., Вінницький С.І. Фундаментальний та технічний аналізи міжнародних ринків. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 309 с.

8. Фінансова статистика. Навчальний посібник /М. В. Мальчик, С. І. Галашко, А. І. Пелех. URL: http://ebooktime.net/book_393.html

9. Яворська В.О. Методичні вказівки до проведення практичних занять з дисципліни "Аналіз і прогнозування біржового ринку", К. ЦП Компринт, 2022 р. 104с.

10. Яворська В.О. Аналітична оцінка світового біржового ринку Інфраструктура ринку. 2017. № 10. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2017/10_2017_ukr/16.pdf.

11. Яворська В.О. Аналіз торгівлі деривативними контрактами на міжнародних біржах.

Інфраструктура ринку. 2022. № 68. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/68-2022>.

12. Яворська В.О. Аналіз ринків капіталу та організованих товарних ринків. Інфраструктура ринку. 2022. № 69. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/69-2022>.

13. Hedging. URL: <https://cfifinancial.com/en/glossary-of-terms/hedging>.

14. Hedging. URL: <https://corporatefinanceinstitute.com/resources/derivatives/hedging>.

15. Офіційний сайт Верхованої Ради України. URL: www.rada.gov.ua.

16. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua

17. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua>

18. Офіційний сайт Комісії з товарної ф'ючерсної торгівлі США. URL: www.cftc.gov.

19. Офіційний сайт Чиказької товарної біржі. URL: www.cme.com.

20. Офіційний сайт Української біржі. URL: <http://www.ux.ua>

21. Офіційний сайт Української енергетичної біржі. URL: <https://www.ueex.com.ua>

22. Офіційний сайт Української універсальної біржі. URL: <https://sale.uub.com.ua>.